

„СЪВАНТУЛ
DOBROGEI“Ziar independent de informațiuni
НЕЗАВИСИМЪ ИФОРМАЦИОНЕНЪ ВЕСТНИКЪ
PROPRIETAR GIRANT RESPONSABIL
DRAGNI BOJILOVДОБРУДЖАНСКА
РЕЧЬАБОНАМЕНТЪ:
За 1 година 100 лей
За 6 месеца 60 лей

ADRESA:

„СЪВАНТУЛ ДОБРОГЕИ“
Str. „Pr. Elisabeta“ 4 — Bazargic

Inscris la Trib. Caliacra sub Nr. 10 | 1938

ВМЪСТО ПРОГРАМА

Съ излизането на в. „Добруджанска речъ“ сѣтаме че се запълва една празнина въ българския общественъ животъ.

Като вестникъ, списванъ на български езикъ, неговата целъ е преди всичко, да поднесе на българското население въ Румъния за четене българско писмено слово, по възможностъ по-чисто и по-разбрано.

Като информационенъ органъ, той ще се стреми да дава по-бързи и по-точни новини отъ странство, за да може българското население отъ тукъ да се осведоми за това що става въ свѣта. Въ сѣщото време ще се старае да дава най-безпристрастни новини за това що става у насъ, за да може да се осведоми свѣта върху нашето положение.

Относно общественя животъ на българското малцинство въ Румъния в-къ „Добруджанска речъ“ поставя своитѣ колони на разположение на всѣки, който би желалъ да допринесе съ нѣщо въ защита на интереситѣ на това малцинство.

Той, обаче, не ще допусне въ своето съдържание писания съ идеологически тенденции, както и лични нападки и дразги.

Колкото за обсъга на неговата дейностъ, в-къ „Добруджанска речъ“ се ограничава въ предписанията на законитѣ въ страната и най-вече въ статута за малцинствата, чийто съдържание определя правата на всѣко малцинство въ страната, включително и българското и чийто прилагане въ действителностъ е идеала на нашето малцинство. За осъществяването на тия права колонитѣ ни сж на разположение на всѣки добросъвестенъ и честенъ гражданинъ и чрезъ изнасяне мненията на по възможностъ по-голямъ брой такива. „Добруджанска речъ“ сѣта, че ще успѣе да стане истинско огледало на общественото мнение на българското малцинство въ Румъния.

„ДОБРУДЖАНСКА РЕЧЬ“

ЕДИНЪ ДИРЕКТОРИУМЪ
ВЪ РАМКИТѢ НА О. Н.

Лондонъ 3. — Говорей-ча за скорошнитѣ предло-жения на генералъ Смутсъ, че се даде качество на специаленъ членъ на Съвета на Шати и да се образва постояненъ комитетъ отъ великитѣ сили въ рамкитѣ на О.Н., лордъ

Хашфакъ прибави: Гордъ сѣтъ, че мога да обсеба декларациитѣ на генералъ Смутсъ. За подържане на цивилизацията е абсолютно нужно съществуването на една институция за съвещание между наро-дътъ.

Какво става въ страната

На 27 м. м. се завърнаха отъ своята тържествена обиколка Н. В. Краля Кароль и Престононаследникътъ Великия Вой-

вода Михай. При посрещането сж присъствуваха всички държавни и военни фактори на държавата.

Липсаалъ е само началника на III корпусъ генералъ Антоанеску, на когото е отнето командването на този корпусъ.

— На 26 т. м. е извършенъ атентатъ върху бившиятъ подсекретаръ на Народното Просвещение Проф. Шефанеску — Конга, отъ членовеѣ на разтурената „Железна Гвардия“. Заедно съ този атентатъ сж предупредени писмено Кралякитѣ Резидентъ на Буковина и Преседателя на Чернашкитѣ воененъ сѣдъ подполковникъ Кристеску че между 1 — 15 януари 1939 година ще бъдатъ застреляни отъ батальона на смъртта на Железната Гвардия.

— На 29 м. м. и 2 т. м. сж застреляни, при опит на бѣгство, 17 воители на Железната гвардия начело съ „капитанъ“ Корнелу Кодрилу.

— Въ разтояние на три месеца сж разкрити злоупотребления вършени отъ висши държавни чиновници за повече отъ 500 милиона лей.

Ч Е Т И
ДОБРУДЖАНСКА
РЕЧЬИзявленията на г. Комненъ
предъ кореспондента на в. „Таймсъ“

Букурещъ 2. — Предъ кореспондента на Лондонскитѣ в-къ „Таймсъ“, министрътѣ на външнитѣ работи г-нъ Комненъ направи следнитѣ изявления:

Колкото се отнася до исканията на Унгария, тѣ не отговарятъ на никаква реална почва. Унгарцитѣ претендиратъ Трансилвания, Банатъ и Сучовина. Но трябва да отбележа, че унгарско население има само въ градоветѣ на тѣзи провинции, когато околноститѣ се населяватъ отъ комлантини маси румъни. Какъ би могло да се удовлетвори едно меньшинство живущо въ градоветѣ, а да се подхвърлятъ на изпитание милионитѣ селянци, които отъ вѣкове

населяватъ тѣзи провинции. Би могло да става въпросъ само за размѣна на населенията между дветѣ държави. Защото тукъ не се касае въпроса за няколко хиляди кв. километра, а споредъ исканията на Унгария за няколко „историческа граница“.

Следъ това г-нъ министрътѣ изказа доволството на румънскитѣ народѣ отъ тържественото посрещане въ Англия на Краля Кароль. Той върва, че се поставило началото на трайни икономически отношения между дветѣ държави, които еднакво се стремятъ къмъ здравяване на мира.

ГЕРМАНИЯ ИСКА КОЛОНИИ
строи военни бази на острови и сѣщевременно
заобикаля Съветитѣ съ неприятели

„Берлинъ. 2 — Въ началото на идущата година ще излизе единъ колониаленъ алманахъ на германски, въ предговора на който маршалъ Гьорингъ, казва, между другото, че за абсолютното реабилитиране на Германия, трѣбва да се установятъ доататични основи за икономическото преуспѣване на германскитѣ народѣ. Мога да осигорятъ тѣзи основи — казва маршалъ Гьорингъ — че Германия нѣма да спре да поставя колониалния въпросъ, докато нейнитѣ законни искания не се удовлетворятъ.“

Лондонъ 2. — Дипломатическиятъ редакторъ на „Дейли телеграфъ“ претендира да знае, че Германия е на пътъ да организира база за подводници на Канарскитѣ острови. Говорисе, че Райха ще построи и въздушна база на сѣщитѣ острови.

Берлинъ 2. — Фюрерътъ Канцлеръ е поканилъ да посети Германия Персийскитѣ Шахъ, за да говори по-отблизо политически въпроси, интересувачи дветѣ държави.

Д-ръ ПЕТЪРЪ ПАЧЕВЪ

Завършилъ медицина и специализиралъ обща медицина въ клиникитѣ отъ Грацъ—Австрия
Приемъ болни всѣко време въ новооткрития си кабинетъ на ул. Режеле Кароль № 37—Базарджикъ (бившъ домъ Добри Русковъ).

КЪМЪ КООПЕРИРАНЕ

на овцевъдците

Процеса на развитието на овцевъдството в Калиакренски окръгъ е особено тази година придобил динамичен темпъ вследствие отново спадане ценитъ на зърненитъ храни. Вниманието на нашия земеделецъ отново е обрънато къмъ овецътъ, прихода отъ които е по-задоволителенъ. В Калиакренски окръгъ овцевъдци сж почти мѣстни жители. Въ 7-8 села македонци притежаватъ общо къмъ десетина хиляди овце и мекани падагъ около петъ милиади овце изъ меритъ на чифликитъ отъ Касмиска околия.

Общо числото на овецътъ в Калиакренски окръгъ е: Производството отъ овецътъ — вълна, агнета и мляко — а продавано на търговци, които, ако не сж злоупотребявали се особенитъ рудемантарни условия въ на-

шия край, то съ сигурностъ запазватъ за себе си лъската частъ отъ това производство.

Особено, по отношение на млякото, производителътъ е поставенъ въ невъзможно положение.

Нашия земеделецъ, лишентъ отъ кредити презъ пролътъта почва да се нуждае отъ пари.

Търговецъ използва това положение. Той кредитира овцевъдцъ съ малки суми отъ 2000—3000 лей на всѣки 100 овце. Съ тѣзи малки кредити селянинитъ се обвързва съ търговецъ. Въ началото на доиния периодъ търговецътъ предлага и установява цената на млякото. Почти въ всички случаи тази цена се налага отъ търговецъ.

Презъ последнитъ петъ години:

ПЪРВО. Защото овцевъдството е считано отъ нашия земеделецъ като отрасълъ на стопанството му. Той чака да дойде купувача на агнетата, вълната и сиренето, ва да му продаде стоката си. При това той нѣма и възможностъ да се занимава съ оползотворяването на всѣки единъ продуцентъ отъ този отрасълъ на неговото стопанство.

ВТОРО. Голѣма роля играе традицията. Селянинътъ е силно привързанъ къмъ миналото и завареното. Това, което е било преди 60—70 години съществува и сега неизменно. При все, че условията въ животъ сж далечъ еволюирали.

ТРЕТО: Съществующитъ специфични условия въ нашия край. Споредъ мене единствения изходъ за нашия земеделецъ отъ това нетърпимо състояние въ което той се намира по отношение на производството отъ овецътъ е кооперацията. Защото, макаръ на пръвъ погледъ въпросътъ за млякото да изглежда не отъ онова значение, да обврне общественото внимание, като се вземе предвидъ, че въ нашия край се изработва презъ сезона около 7.500.000 кгр. мляко и че е главното препитание на повече стопани, неговото разрешение се налага.

Съществующитъ производителни кооперации въ селото Ези-Бей, Перифана и Хашладжакъ сж дали добри резултати. Тѣхното образуване и съществуване говори, че нашия селянинъ е годенъ за кооперативенъ животъ. Тази наклонностъ на нашия селянинъ е изпъкнала и въ другитъ инициативи отъ подобенъ родъ,

Какво представлява

Ардялъ икономически

Отъ цѣлата земна площъ на Румъния отъ 29.504.900 хектара, Трансилвания зема 10.228.250 х. а. Отъ тази площъ имаме:

Обработваема — 3.290.563 х. а., естествени ливади и пасища — 2.121.312 х. а., Ливади и лозя — 138.903 х. а., Гори — 4.283.307 х. а., Необработваема площъ — 1.395.810 х. а.

Отъ обработваемата площъ засяватъ се:

Съ жито — 1.013.080 х. а., Царевица — 991.559 х. а., Овезъ — 255.605 х. а., Ечмикъ — 134.765 х. а.

Следъ присъединението на Трансилвания румънското правителство извърши земеделска реформа, която отне отъ унгарскитъ чифликчи 52 оја отъ цѣлата земя на Ардялъ.

Животинското богатство

Коня — 488 458
Говеда — 1,443,063
Биволи — 159,809
Овце — 2,780,146
Свине — 570,579

Подземки богатства

Коксъ — 19,950 хиляди тона; Кафяви к. въглища — 573,500 хиляди тона; Лигнитъ — 49,000 хил. тона; Метановъ газъ — 72 милиарда кубически литра, на то се знае, че 1 куб. д. газъ произвежда 8500 калории топлина. Всичкото жельзо, манганъ, олово на Румъния е въ Ардялъ.

Годишно се произвежда 5.356 кгр. злато и 20,846 кгр. сребро.

Гори

Иглолистни — 831.017 х. а.
Широколистни — 3.305.250 х. а.

Индустрия

	Преа-прития	Капиталъ	Персоналъ
Ст. Крайство	1. 371	23 831.209.600	105.607
Трансилвания	1. 338	11.522.613.000	78.330
Банатъ	367	4.015.918.000	28.296

Ценитъ на зърненитъ храни въ съседнитъ държави

ВЪ ЮГОСЛАВИЯ

Въведенъ е режимъ на непълно подкрепие на производството на земеделцитъ.

Образуването на кредитно спомогателнитъ кооперации въ селата Преселенци, Харманъ, Пчеларово, Дуранларъ и др. Но въ много случаи съ неговото довърше сж злоупотребявали недобросъвестни лица.

(Следва)

Ценитъ на житото 2.30—2.65 динара кгр.; Ечмикъ 1.90—1.95; овезъ 2.10—2.15

ВЪ ЧЕХОСЛОВАКИЯ

Свободна вътрешна търговия съ хранитъ.

Цената на житото 2.64—2.75 крони кгр.; ечмикъ 2.00—2.05; овезъ 1.90—1.95.

ЧЕТИ ВЪКЪ

„Добр. Речъ“

ПИИ АЛИМАНИШАНУ

Пустиникътъ

Това дѣто, въ изоставената мелица, съ пречупенитъ крила отъ Аджика, вратата бше отворена и на прага споеше единъ човкъ въ кафивъ халатъ, съ таке нагледата. Имаше дълга брада.

Когато зърна кабриолета, избѣга явря. Кой е? Воденчарътъ? — попитахъ коларьтъ Георги, който обикновено венчио знаеше.

— Мелицата не върви. Това е пустиникътъ. Отъ есенята е влѣзълъ въ нея и не я напусналъ. Не приема никого, освенъ едно дете, което му носи ядене и дрехи.

Ако се опиташъ да се начишъ при него, хвърля кочени.

— Може би е лудъ!
— Хората казватъ, че не е.
— Тогава защо се е пъхналъ въ мелицата?
— Друго, освенъ това което казахъ, не зная.

На връщане, въ Хасидулукъ, конетъ едва напредваха и кабриолета се подхлъзваше на дѣсно, на лѣво, понеже презъ време на престояването ни въ Темирголю, видѣхме бурякъ градъ като орехи, изкопавайки пштитъта.

Хранитъ, високи колкото

каприята на файтона, сега лежахъ на земята.

Но нобето се проясни. Облацитъ, просечени отъ дълга саѣгла дъга, разпръснати отъ вѣтра, се събраха на изтокъ, надъ морето, което въ тѣзи минути заслужаваше си името черио.

При вида на повредитъ отъ фурунцата, забравихъ за пустиникътъ.

На втори денъ потърсихъ да науча отъ работничитъ отъ чифлика кой бше. Никой не го знаеше. Само теменкиджията ми извика отъ покрива на къщата, където забиваше теменкията, че пустиникътъ, за който питахъ, е българинъ, голѣмъ чифликчия отъ Кадрилатеръ.

Казвалъ се е Христо Великовъ.

Случайно научихъ за него.

Веднажъ, като се спрѣхъ, известно време следъ това, по пътя за Балчикъ, въ чифлика отъ Аракларъ, чифликъ сморо закупенъ, който запазваше оригиналния видъ на българска селска къща.

Стантъ бѣха постлани съ пръстъ, таванитъ отъ дѣски, малки прозорци, боядисани синьо.

Дворѣтъ бше безъ едно дърво, безъ единъ стрѣкъ трева.

Предъ стѣкленото антре имаше единъ жълтъ градина, съ бразди отъ бурени, между които растѣха тукъ и тамъ нѣколко хризантеми, извлѣзани отъ пуйнитъ.

Но престелъта на цѣлиятъ чифликъ бше кухнята, дълга, низка, а особено нещавъ сърдцата на стената, една голѣма дупка, въ която блѣстеше огъ-

ньтъ и осѣтяваше цѣлото помѣщение.

По масата, направена като пейна, предъ нея стоаха слугитъ, чаканитъ иденето, дѣвкитъ съ панца въ рѣжка, а единъ жена изправена, рускиня, безпорно споредъ червената коса и съ лунячки по лицето, вършеше голѣма дървена лѣжница въ наизитъ съ чорба.

Всичко наоколо бше опущено и стенитъ и дървото.

— Красива кухня — прошепахъ азъ. Трѣба да бже много по-стара отъ къщата.

— Биле сж построени заедно, когато се е оженилъ господарьтъ Велико — отговорихъ ми ошжикитъ.

— Кой Велико? — попитахъ азъ, идвайки ми веднажъ въ умъ образа на пустиникътъ. Довиджихъ се до нея и прошепахъ:

КЕ Д'ОРСЕ

и Форейнъ Офисъ

Париж, 30 ноемврий

Второто крупно събитие в френско-британските отношения през тази година — посещение на английските министри в Париж — поставя наново въпроса за външната политика на тези две държави след Мюнхенските протоколи.

За да разберем тази политика, трябва да потърсим дълбоките й причини в сръдната на Лондонското Сити — точка в която се концентрира цялата финансово мощ на Англия на овабта. Нима нужда овъбв да бжде голѣмъ финансистъ, за да разбере какво недоволство, какво непокойство ще сж причинили на Ситото, събитията в Испания, гдето сж заангажирани голѣми английски интереси. Нестабилността на външната политика на вѣточните държави в Европа сжщо е заплашвала на разклати равновесието в Европа.

Сваикнали отъ 1000 г. да дедватъ линията на най-важното съпротивление, и сегга, англичанитѣ усвояватъ една политика, въ рамкитѣ на правилното „максимумъ резултати при минимумъ усилия“. Компетентни сръдни вѣрдятъ, че днешната имъ политика, вдъхновена отъ Сити, не е нищо друго, освенъ давана свобода на германцитѣ на изтокъ, отъ което се очаква следнитѣ резултати: 1) Силенъ ударъ на рѣшуконизма, обществень врагъ № 1 на империята, 2) Отслабване на Русия, традиционниятъ съперникъ. 3) Изолиране на държави съ нестабилна външна политика, като Полша, Унгария, Румъния, Югославия, които ще трѣбва да се спре-

натъ отъ германската експансивност, и да образуватъ една мощна отбранителна коалиция. По такъвъ начинъ ще се дойде до резултатъ безъ усилия и безъ съзвизи.

Следъ усилия, следвани съ една неизмѣрна устойчивост, англичанитѣ успѣха да спечелятъ Ке д'Орсе за своята политика, съ което Франция загуби своята мрежа отъ съзвизи въ Европа тѣй майсторски оплетена отъ Бертело, и навлиза въ една нова ерана своята дипломатия.

Че Англия нѣма да промени тази своя политика, която ѣ е тѣй вѣрискше, това е вѣнъ отъ всѣкакво съмнение. Но хората се запитватъ дали французитѣ, и дори дали въ Ке д'Орсе всичкитѣ сж на едно мнение по този въпросъ. Нѣкои общественници сезапитватъ дали една и сжща политика ще е добра за Англия, чиято империя е съставена отъ равноправни държави, прѣснати по цѣлия свѣтъ, и Франция, която е само една европейска континентална страна, и дали, още, тази политика на Франция ще бжде следвана дълго време.

Впрочемъ, посещението въ Парижъ ще допринесе вѣроятно за засилването на тази политика на двете страни и развѣняване на мѣхити относно отбраната на тѣхнитѣ задморски владения. Не ще и съмнение, че всички важни авторитетни въпроси (като колониялния и др.) ще бждатъ сжщо шателно разгледани, безъ, обаче, отъ това да може да се очаква нѣкаква промѣ-

НОВИ ОТНОШЕНИЯ между Полша и Германия

Варшава 30 — Полученитѣ снощи сведения отъ Лондонъ гласятъ за новостъ в отношенията между Германия и Полша. Полша и Унгария решили на всѣка цена да установятъ обща граница. Полша струпала войски по границитѣ на Рутения (Чешко) и по румънската граница. Целта е Полша да попречи на Русия да отиде на помощ на своя съюзникъ. Берлинъ, обаче, направилъ предложение, че би отстъпилъ предъ искането на Полша, ако: 1) Данцигъ се освободи отъ контролата на ОНИ стане германски градъ и 2) Ако на Германия се даде монхесия въ територията на Рутения да построи желѣзница и пътъ до румънската граница.

По тоя пзводъ вѣнция „Стефани“ съобщава, че полското правителство обещало на Германия подкрепата си за разрешаването на въпроса за Данцигъ въ замяна на благоприятното становище на Германия по рутенския въпросъ.

Агенция Стефани съобщава допълнително, че съветнитѣ военни власти изгонили масово население на пограничните области въ ажтрешнитѣ провинции на Ррсия.

на или нѣкакво сензационно решение.

Поведението на тѣзи две възможни демокрации се живо следи отъ всичкитѣ дипломатически канцеларии въ Европа, защото всѣка държава желеа да се пригоди къмъ новитѣ условия. Америка сжщо, повече отъ всѣкого, следи положението съ небавало внимание, защото идущата година ще бжде безъсъмнено годината на голѣмитѣ решения.

Нито Христо Великовъ отъ тогава не се е завърналъ въ къщи.

Стоялъ е скритъ низъ гора, въ долѣт, една седмица, после е поржалъ да впрегнать конетъ въ фаятона и заманалъ за Алажия, въ мелината на чифлика на брата си, Боянъ.

Споредъ негово желание се е продалъ Аракарлъ.

Благодарихъ ѣ и се отдалежнѣхъ.

До замивановото, духътъ на Юрдана Великова, българка отъ Балчикъ, не съпровожааше.

Губихме се заедно по напуснатия дворъ, по буренясалата градина, по широкото поле, покрито съ разцѣтели божури, червени, съ златно сърце — кървави петна.

Манифестации

въ Италиянскитѣ парламентъ противъ Франция

Антифранцузкитѣ манифестации въ италиянския парламентъ и та камара произведоха тежко впечатление въ международнитѣ кръгове, са за нейнитѣ позиции въ Северна Африка, ясно е, че Парижъ не ще се остава между тѣзи два народа.

То к у шо дошли посланици на Франция, а Франсуа Понсе е билъ длъженъ да слуша викове: „Искаме Тунисъ и Корсика“. Изглежда, че тѣзи манифестации сж организирани, защото, казватъ французитѣ, тѣ нѣматъ изразъ на една реална воля. Една подобна претенция означава сигурно войната. Война, която италиянцитѣ нито биха желали, нито биха помислили да почнатъ.

Тѣзи манифестации могатъ да се обяснятъ съ желанието на италиянското правителство да принуди Франция да признае правото на генералъ Франко за военна правота. Но по-нѣже това право ще ста-

не причина за военното заобикаляне на Франция и следователно не изгара впечатление въ сцената въпроеждународнитѣ кръгове, Северна Африка, ясно е, че Парижъ не ще се остава между тѣзи два народа.

Това се знае отъ италиянското правителство, което, обаче, виждало, споля, редъ френскитѣ вестници, една умора въ италиянския народъ отъ водената правителствена политика, а особено отъ последнитѣ събития, въ Централна Европа, затова и търсело мотиви въ манифестации.

При всички тѣзи коментарии, обаче, остава си факта, че Парижъ не се радва въ Римъ на очаквания отговор.

БУКОВИНА

На северната граница на Румъния е една областъ почти еднообразна, която носи отъ началото на 11 вѣкъ славянското имѣ Буковина. Самото име говори, че това е гориста мѣстностъ. Има пространство приблизително 13.000 кв. км. гжсто населена отъ румъни, рутени, малко унгарци и ѣвци. Въ голѣмитѣ градове: Чернауцъ, Радауца живѣятъ евреи. Селската маса е въ болшинството си рутени. Рутенитѣ сж мало-руси, говорятъ езикъ приблизително на украинскитѣ, който също не се различава отъ руския.

Изповѣдватъ православ-

на вѣра, но едно значително число сж унияти. Въ почти всички черкви се отнася отъ началото на 11 когато въ православнитѣ черкви е въведенъ официалния езикъ. Униатскитѣ общини поддържатъ и свои частни училища, кждето се предава на матерния езикъ. Освенъ това рутенитѣ играатъ въ Чернауцъ частни сръдни учебни заведения. До преди разтурянето на партиитѣ рутенитѣ бѣха организирани въ своя малцинствена партия. При все че масата общо взето не е на много високо культурно ниво, иматъ многочислена и дисциплинирана интелегенция.

Д-ръ Божидаръ Янакевъ

Собщава на почитаемитѣ си пациенти че приема болни всѣки денъ.

Кабинетъ е снабденъ съ рентгенъ, ултра-иолетъ, пантостаки и апаратъ за 1 — 10 ултра-кжси вълни.

Ул. „Реджеле Кароль“, (срешу кино „Модернъ“

— Този, койго живѣе въ мелината отъ Алажия?

— Точно той.

Въ този моментъ ни извика на обѣдъ.

Трапезарията имаше вмѣсто печка, едно кюмбе, по-малко, навалъ него две руски икони, въ сръдната маса и пейки, върху които се изпаряваше чудесно борша.

— Но колко мухи! Хапѣха ржцетъ, лицето.

Следъ нѣколко хапки станахъ и издвохъ на двора, отъкъдето се къмъ кухнята съ висълтата да се срещна съ рускината. Намръхъ ѣ сама.

— Я ми кажи, жена, какво се случи, че господинъ Великовъ напусна чифлика и се завърна въ мелината?

— Отиде следъ като умрѣ господаря.

И отъ дума на дума узнахъ,

че жената на Христо Великовъ, Юрдана, българка отъ Балчикъ, живѣла въ Аракарлъ 4 години следъ женидбата. Била е милостива и красива.

Мѣжатъ ѣ, чуднонатъ човѣкъ, но който я обичалъ повече отъ всичко, я държалъ затворена въ чифлика.

Не е виждала и роднинитѣ си.

При все че всички въ двора — когато се разсърди — ги псувалъ и ги е билъ до смазване на коститѣ, къмъ Юрдана никога не се обръщала грубо, до денът, когато е била лехуса на легло, следъ раждането на едно мъртво дете, се е разфурдосалъ грозно.

Поради нѣкакво тевтерче съ сѣткити залувано ѣвкжде, дигналъ е ржка да ѣе.

Младата жена принадлежала и не се е сбудила.

По бѣлия свѣтъ

ЧИСЛОТО НА КОМЕТИТЪ

Числото на кометитѣ, които сѫ били наблюдавани отъ най-стари времена е голѣмо — около 1000. Отъ тѣхъ 400 сѫ били наблюдавани до 1609 г. [до прилагането на Галилеевата зрителна трѣба, за наблюдаване на небето], а останалитѣ 600 комети — отъ 1609 г. до наши дни. До измѣрването на телескопа бичи оторивани много малко бичи откривани много малко комети (само яркитѣ комети); обекти, които били лесно видими сѫ просто око. А въ наше време кометитѣ специално ги дирятъ на небето, грижливо ги изследватъ, подробно изучаватъ тѣхната природа.

КУРИОЗИ

Въ южна Африка имало една много чудновата държавица. Населявали я нѣщо като дилдуги. Ако нѣкой откралне, напримѣръ — цѣлото население бивало затваряно въ домоветѣ си 24 часа, за наказание. Тамъ, обикновено, за да накажатъ единъ, двама, престѣпници — наказванъ цѣлото население.

ЧАСОВНИКЪТЪ НА АТАТЮРКЪ

Турското правителство е обещало една премия на този който ще покаже къде се намира златниятъ часовникъ на поминянитѣ се реформаторъ. Този часовникъ, по който се е пѣзнавалъ единъ английски куршумъ въ Галиполи, е избивилъ живота на Кемалъ Ататюркъ.

Днесъ, когато всички предмети отстанали отъ председателя на Турция сѫ събирани за образуване на музеи, на този часовникъ се запазва особено мѣсто. Но, до сега, при всички старания, изглежда, че 500,000-тѣхъ лири не ще получатъ никой.

ГНѢЗДО ОТЪ БАНКНОТИ

Единъ жителъ отъ Охио, Северна Америка, е намѣрилъ въ жгѣла на яхъра си едно гнѣздо на мишки, което е било обзито отъ вжтре сѫ петъ доларови банкноти. Седемтѣ банкноти сѫ били почти здрави. Никой не е можалъ да си обясни откъде сѫ взели мишкитѣ тѣзи банкноти.

СВѢТЪТЪ НА ЧЕРНИТЪ ОЧИ

Ще бжде най-късно следъ двеста години. Така поне констатираатъ голѣмитѣ специалисти. Споредъ тѣхнитѣ констатации синитѣ и зеленкави очи изчезватъ полена-лека.

Чернитѣ очи се приспособяватъ полесно съ силната вѣтлина, затоа и тѣмния цвѣтъ сега е най-разпространенъ.

Въ южнитѣ страни, а особено въ тропичитѣ — където слънчевитѣ лъчи сѫ ослепителни — хората иматъ черенъ ирисъ. Тѣзи отъ северъ иматъ въ болшинството отворенъ ирисъ — синъ или зеленъ.

Нашитѣ очи сѫ изложени все по-вече на влиянието на изкуствената свѣтлина, употребението на които се увеличава всѣки денъ.

Една естествена реакция ще бжде, че синитѣ очи ще бждатъ все по-голѣма рѣдкостъ, до като за тѣхъ не остане само една легенда.

ВЕСТИ

— На 1 декември се отпразнува празника за свединението на Княжеството.

По този случай се произведе парадъ на площада на мира, приетъ отъ началника на гарнизона генералъ Швабъ. Българскитѣ частни училища се събраха въ Мжжката Прогимназия, където въ голѣмия салонъ учащата младѣжъ даде концертъ, въ който се извървиха патриотични декламации и хорови пѣсни.

— Дадени сѫ нужнитѣ разпорѣждания шсетто Базарджикъ — Балчикъ да бжде асфалтирано до 1 юний 1939 год. Презъ пролѣтната кампания пристанището на Балчикъ ще се работи усилено.

— Роднинитѣ на покойния директоръ отъ Министерството на Земедѣлието, г. Фиано, сѫ поканени да

ПЕЧАТНИЦА „ИЗВОРЪ“

УЛИЦА „ПРИНЦИПЕСА ЕЛИСАБЕТА“ БАЗАРДЖИКЪ

Изпълнява всѣкакви печатарски порѣчки: търговски регистри, бланки, плнка, учебници, вестници, списания, книги, свадбени билети, визитни картички, некролози и пр.

ЦЕНИ ОБЩОДОСТЪПНИ

Работа бърза и чиста

деклариратъ собственоста си, както и нейния произходъ. За целта сѫ заминали за Букурещъ Георги Фиано и Георге Ходжа, които презъ последнитѣ години закупили голѣми чифлици въ нашиятъ окръгъ.

— Между едновѣрцитѣ отъ нашия градъ, турци и татари, напоследъкъ разногласията се усилиха. Поводъ за изострянето на враждата е постѣпката на татари, които не спазвайки траура поради смъртта на Ататюркъ, дадоха на 24 т. м., вечерта забава въ театъра „Модернъ“. Подига се въпроса за излизане на татаритѣ отъ културното общество на мусулманитѣ.

— Запасниятъ капитанъ отъ Букурещъ, г. Нонъ Комстатинеску, говори въ военния клубъ отъ Базарджикъ на тема: *Династията. Присъствуваша всички официални лица начело съ генералъ Швабъ и префекта, полковникъ Пару.*

— Както е известно гражданското събрание, свикано по инициативата на г. Префекта да се занимае съ сждбата на строящето се здание за Окр. Сждъ и Префектура, реши нужнитѣ суми за завършване на зданието да се разхвърлятъ върху притежателитѣ на земята въ окръга ии.

Съобщавамъ на почитаемитѣ си пациенти, че снабдихъ медицинския си кабинетъ съ рьонтгеновъ апаратъ, кварцова лампа (ултра-виолегови лъчи) и солуксъ лампа (инфра-червени лъчи).

Д-ръ П. Г. Явашевъ

ул. „Елена Доамна“ 20 (улицата отъ „Централъ“ къмъ площада „Голѣмия орѣхъ“)

„РАПИДЪ“

Химическа бояджийница основана презъ 1920 год.

ул. „Пр. Фердинандъ“ 7 срещу кино „Сплендидъ“ — Базарджикъ

Боядисва отлично и нѣй-ефтинс, валя и скенджосеа домашни шезци, платове и прежди съ солидни бои всички цвѣтове. Ренарира, почства и боядисва въ три дни мжжки сукнени шапки и ги префасонира въ модерни форми. Има представителство на най-голѣмата и ренуирана Парна фабрика въ Румъния за Боядисване, химическо чистене не дрехи

Г. Л. Шмидтъ & Со Б-рещъ

Централа ул. „Изворъ“ 71 съ 20 клона. Чисти химически въ 10 дни сигурно дамско, мжжко и детско облекло

Изпълнява всички порѣчки безплатно и солидно. Съ стълчно почитание ГАНЧО ГОСПОДИНОВЪ дипломиранъ текстиленъ техникъ

Г. Л. Шмидтъ & Со Букурещъ

Предпочитайте Неврадоль д-ръ Бончевъ (Nevradol D-r Boncev)

(Одобрень отъ Министерството на народното здраве) като най-добро сръдство противъ

Невралгия-главоболие и жбоболъ; настинка, грипа, ревматизмъ ишиасъ

За продажъ въ оригинални кутийки, въ всички аптеки и дрогерии

Представителъ за Румъния: Н. КОСТОВЪ

Аптекарь Базарджикъ [Дрогерия „ЦЕНТРАЛА“

„CUVANTUL DOBROGEI“
Ziar independent de informațiuni
НЕЗАВИСИМЪТ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ ВЕСТНИКЪ
PROPRIETAR GIRANT RESPONSABIL
DRAGNI BOJILOV

ДОБРУДЖАНСКА РЕЧЪ

АБОНАМЕНТЪ:
За 1 година 100 лей
За 6 месеца 60 лей

ADRESA:
„CUVANTUL DOBROGEI“
Str. „Pr. Elisabeta“ 4—Bazargic

Inscris la Trib. Callacta sub Nr. 10 | 1938

ПОВЕДЕНИЕТО

на българското малцинство

Българското малцинство отъ Румъния, което населява въ компактни маси Южна Добруджа, а въ Северна Добруджа и Бесарабия е раздѣлено съ румънско и други населения, е безспорно едно отъ най-лоялнитѣ малцинства въ страната.

Преди всичко то е съставено отъ трудолюбиви и пестеливи хора, които чрезъ своя трудъ произвеждатъ и чрезъ своята пестеливостъ икономисватъ — значи допринасятъ за икономическото и финансово заздравяване на страната. Румънскитѣ граждани отъ български произходъ сж лоялни и преданни на държавата. Редъ по редъ тѣ дадоха своята подкрепа на правителствата, които идваха на чело на управлението на страната. Тѣ търсеха удовлетворението на своето право само въ границитѣ на държавата, предъ съществующитѣ въ страната власти, и никога не съзвяха на държавата неприятности отъ международенъ характеръ. И въ това отношение тѣ сигурно превъзходстватъ много отъ другитѣ малцинства въ страната.

Българското малцинство даде своята безрезервна поддръжка на великото дѣло на Негово Величество Кралъ Каролъ II, и гласува единодушно новата Конституция. То даде и дава сжщо своята поддръжка на новото правителство, което насочи обществения животъ по единъ новъ пѣтъ и въдвори въ страната единъ новъ духъ.

Българското малцинство подчерта още веднажъ своята лоялностъ, своята миролюбивостъ и своята безрезервностъ въ поддръжка на държавата, като запази пълно спокойствие и редъ презъ последнитѣ събития въ страната. Въ това отношение трѣбва да се подчертае сжщо голѣмата заслуга, която иматъ пазителитѣ на реда въ страната, и българското население отъ окръга ни е особено благодарно на г-нъ Окръжния Управителъ за взетитѣ мѣрки за запазване на реда и спокойствието въ окръга ни.

Българското малцинство отдава сжщо нуждното значение на *прокаранитѣ идеи* за удовлетворяване на малцинствата въ страната чрезъ учредяването на Комисарството на Малцинствата и гласуване на неговия правилникъ. То се надѣва, че неговитѣ заслуги къмъ държавата ще бъдатъ оценени справедливо и предисанцията отъ статута на малцинствата ще му бъдатъ сжщо приложени справедливо.

ЧЕТИ И РАЗПРОСТРАНЯВАЙ В-КЪ
ДОБРУДЖАНСКА РЕЧЪ

КАКВО СТАВА въ страната

— Германскитѣ п.п.л. м-ръ е напусналъ Букурещъ на 11 т. м. Датата на неговото завръщане не е определена. Отплатуването на германскитѣ посланици се живо коментира въ всички политически сѣрби въ Букурещъ.

— Съ назначаването на Проф. Петъръ Андрей, въ днешното правителство имаме пет министри избѣли изъ демократичната сѣрба на бившата Нац.-църанистка партия. Заклученията отъ това сж важни за насъ. Съ този фактъ се обесняватъ причинитѣ, които разбиха надеждитѣ на нашитѣ снородници въ тази партия.

УКРАЙНСКИЯТЪ въпросъ

Букурещъ 15 — Напоследъкъ петнадесетитѣ украински депутати внесоха въ Полскиятъ парламентъ една прокламация, въ която се искаше да се постави на разглеждане отъ Парламента отгълъженето на Украйна въ независима държава. Този фактъ идва да ни донаже, че навсѣкжде малцинствата започнаха да проявяватъ сепаративностъ.

Отъ друга страна ето какъ се коментира Украинскитѣ въпросъ.

Френскитѣ вестникъ „Журналь“ пише: „Въ Украинскитѣ въпросъ, както Австрийскитѣ или suedетскитѣ, една промяна няма да настѣпи отъ вѣнъ, а отъ вжтрѣ. тамъ, кадегто положението ще се развие така, както Берлинъ ще иска да го използва.“

„Ломъ либеръ“ пише съ подписа на г. Туевинни: „Думата е за едно опитване на силата. Въпросътъ се свежда да се узнае дали славянскитѣ блокъ, съставенъ отъ 200 милиона жители, е въ положение да се отбранили. Ако да, не ще стане дума за Украинския въпросъ. Ако не, въпросътъ за независима Украйна не ще замѣнѣе да се постави.“

Н. В. Кралъ Каролъ II, подъ Чисто Върховно давление имаме статута на малцинствата, който ни дава достатъчно поле за културно и материално развитие.

Делегации на украинското и немско малцинства Му изназаха своята приваителностъ, както и тѣхната лоялностъ къмъ Трона.

ПОЛОЖЕНИЕТО на Мемелъ следъ изборитѣ на парламента

КЛАЙПЕДА 14. — Германскитѣ управляващи кръгове въ Мемелъ считатъ, че правителството отъ Каунасъ трѣбва да вземе инициативата за уталожиане положението въ Мемелъ.

Все пакъ германскитѣ ръководители потвърждаватъ своя скептицизъмъ, основанъ на се на опита отъ последнитѣ 15 години.

Добре информиранитѣ кръгове вѣрватъ, че решението, което ще докара съществено измѣнение въ положението на Мемелъ, по отношение на Летония и Германия, не ще бъде взето въ Мемелъ, а въ Берлинъ.

БЕРЛИНЪ 14. Кореспондентъ на агенция Хавасъ предава: „Мемелъ е германски“. Това е смисълътъ на коментаритѣ на германскитѣ вестници следъ изборитѣ въ областта Клайпеда.

Пресата твърди, че съ щително болшинство населението на Мемелъ е изявило своята вѣра въ Германия и въ национал-социализма.

Колкото се отнася до бюджетето „Лейвъ-Политишъ-Кореспондентъ“ пише: Развитие то на събитията за въ бюджетето зависи въ голѣма степенъ отъ становището, което ще възприеме Летония следъ войната, която отково е изявила областта Мемелъ.

Италия готви нѣщо въ Африка

Букурещъ 15 — Споредъ сведения отъ Парижъ има раздѣляване на силни войскови части на западната граница на Либия.

На границата на Тунисъ е отпратена една итал. армия отъ 80000 пехотници. Друга, по голѣма армия, се формира въ

Либия понастоящемъ. На 10 и 11 т. м. по-голяма частъ отъ италианскитѣ пѣлводници е заминала за Африканскитѣ брѣгове. Французскитѣ военни кръгове сж въ течение на всички проявления отъ воененъ характеръ на Италия.

Единъ италиански коментаръ по въпроса за колонията Джибути

Римъ 14—Агенция Стефанъ [предава: Вестник „Джорнале Д'Италия“ иска да се даде правилно и окончателно решение на въпроса за Джибути, като обяснява, че Франция се е служила с малката колония, за да проникне въ Етиопия и да се бори противъ интереситъ на Италия.

По случай итало-абисинския конфликтъ Джибути е била главния път за продоволствието на армията на Мусолини и военни материали, противъ фроймозитъ протомоли отъ 1 1935 г. Мусолини — Лавалъ, споредъ които Франция се съгласява да даде свободна ръка на Италия въ Абисиния.

Отъ политическо гледище Джибути продължава да бъде базата на една мистериозна операция противъ империалистичнитъ интереси на Италия. До сега французкитъ власти отказваха на Италия да вземе помпичието на Етиопското консулство въ Джибути, което продължава да приютява самозвани етиопски чиновници.

Няко повече, подъ покровителството на французкото външе образование на Етиопията, която продължава да образува дружество на етиопскитъ емигранти, които развиватъ пропаганда противъ Италия.

На края, сяко подъ по-

кровителството на французката власт се върши въ Джибути контрабанда съ етиопско и италиански девизи.

Положението отъ икономическа страна е още по-нетърпимо. Загубвайки всякаво политическо значение, Джибути представлява благодарение на пристанището и на желязницата, която го свързва съ Адис Абеба, вратата на италианската империя. Пристанището сега е малко, лошо поддържано, недостатъчно за големиятъ италиански трафикъ. Външи матчиескитъ тарифи сж биле висо-

ки. По отношение на железницата Джибути — Адис Абеба, които акции сж почти въ французки ръце, тя не може да удовлетвори нуждитъ на преноса, както на стоки, така и на пътници. Свържени сж предисторически гари, единъ руантень материалъ старъ и повреденъ, съ своитъ високи тарифи, тя е въ ущрѣбъ на италианскитъ интереси и пълна кеситъ само на амционеритъ французи.

Вестника завършва, че всичко това, трябва да се свърши.

ПЛАЩАНЕТО НА ГЛОБАТА ОТЪ 1 МИЛИАРДЪ МАРКИ ОТЪ ГЕРМАНСКИТЪ ЕВРЕИ

Берлинъ 14 — Кореспондента на агенция Райтеръ предава :

Първата рата на глобата наложена на германскитъ евреи и на безподатнитъ евреи, които живятъ въ Германия ще бъде платена до четвъртакъ 15 т. м.

До тогава евреитъ трѣбва да внесатъ въ герман-

скитъ банки всички свои борсови ценности, определяйки, че сж притежание на хора отъ еврейска раса.

Въ случай, че не може да се плати въ пари глобата, банцитъ сж опълномощени да предадатъ на държавата, ценности или каквито и да сж акции, достатъчни за да покрешатъ задълженията на е-

ВЪПРОСЪТЪ ЗА СУЕЦКИЯТЪ КАНАЛЪ

Лондонъ 14. — Гнь Удалсъ, отговаряйки на едно запитване въ Камарата на Общитъ, е декларираалъ, че почти 46 оро отъ икасиранитъ такси отъ администрацията на Суецкия каналъ презъ те-

чение на 1937 година сж платени отъ британски параходи по около 17 оро отъ италиански параходи. Сществуващата конвенция за този каналъ изтича презъ 1938 година.

КУЛТУРНА ПРОЯВА въ гр. Констанца

На 4 декемврий 1938 год. Българското Културно Обществъ въ гр. Констанца изнесе съ небивалъ досега успѣхъ битовата пиеса „Люти Клеви“, драма въ 4 действия отъ Ст. Савовъ.

Този блъскавъ успѣхъ, който събуди живъ интересъ всрѣхъ българитъ въ гр. Констанца, се дължи:

- 1) На хубавата и свободна игра на участвуицитъ лица, 2) на красивата обстановка, която се постигна благодарение на разширението на сцената и 3) на хубавитъ декори и разноцветни свѣтлинн.

Разпредѣленето на ролитъ вренитъ.

Тѣзи акции не ще бъдатъ провалени, а ще бъдатъ внесени въ Пруската банка, която ще ги пази въ името на Министерството на финанситъ.

Евреитъ ще поесатъ разноскитъ по тѣзи транзакции.

между любителитъ бше следното:

Г-жа Кръстинна Попова Денчева въ ролята на Мадена, г-ца Пенка Михайлова въ ролята на Стойна; г-ца Веска Киселкова въ ролята на Люба, г-ца Надежда Димитрова въ ролята на Пенка; г-ца Мария Христова въ ролята Ина мома, Мария Радумеша въ ролята на П-ра мома; Николай Ременновъ въ ролята на Галиннъ, Димитъръ Гандевъ въ ролята на Васко; Димитъръ Димировъ въ ролята на Манолъ; Тодоръ Цѣтковъ въ ролята Иванъ Злочески; Петъръ въ ролята Видо; Димитъръ Петровъ въ ролята на Петъръ; Стойко въ ролята на Петъръ на момъта.

Режисьоръ: Н. Ременновъ

Декораторъ: Т. Цѣтковъ

Сценарийск: Коста Николовъ

Суфлоръ: Ангелина Димитрова [Ременкова]

(Отъ дирекцията на Българското училище въ гр. Констанца)

ПИА АЛИМАНИЦЯНУ

Градината на българина Петровъ

Зеленчуковата градина на българина Петровъ отъ далече изглежда на едно зелено петно край пъсчеливитъ бръгове на езерото при Аджича.

Цѣлата е засобичелена съ сжщински бистри поточета, засѣчени тукъ-тамъ отъ върби.

Въ нея, край жилището на отпанина, по-скоро една нѣлба, отколкото къща, голѣмото дървено колело, завъртано отъ два бивола, дига отъ разливане вода и я разприскава въ улентъ за напояване.

Къмъ края на лѣтото градината е крашна. Колкото плати премина моста и влѣза въ нея, съ удоволствие я пресича на дължъ и на ширъ. Обикаляйтъ отначало карцитъ добре нарезани, където носятъ, копаятъ, бератъ зарзавата работнички надничари, въ болшинството колонисти елещини.

Гледамъ кошуетъ пълни съ зарзаватъ: желти чушки, дебелокѣжи гамби, бѣня, бобъ, грахъ, сѣни патлажени, домати, гледамъ прострѣнитъ корени съ дини, преставици и тиквички. Задъ

къжичката сж топлинитъ въ двора стои на купища стоката, която приготвятъ за пазара двама българине, облечени въ дрехи отъ домашенъ швекъ и съ терлици.

Това сж слугитъ на отпанина: Слави и Господинъ, истински орачи. При вое, че едва знаятъ да пишатъ и да четатъ, все пакъ сж найопитнитъ въ отглеждане на зарзавата.

Съ тѣхъ Петровъ поддържа градината си, съ тѣхъ заминава на есенъ въ България и се връща пролѣтесъ назадъ.

Всички припечелени тухъ пари ги занесатъ почти недодовисати въ къщи, защото идатъ отъ тамъ съ всичко каквито имъ трѣбва, да-

же и иглата съ конца за завърпване на чубетата.

Въ града нищо не ги съблазнява

Она деня, когато се срѣхъ предъ тѣхъ, намѣрихъ ги седнали на розоката, пеллатъ плити отъ лукъ.

Не бѣхъ ходила отъ нѣколко дни въ градината, но не зная защо, въ този денъ ми се стори изоставена, може би, защото никакво мъже не излезе напредъ ми и защото отъ името стопанина, когото намирахъ винаги между колониститъ, бѣше по-малкитъ му братъ, Иванчо. Той държеше будка на пазара въ Констанца.

— „Днесъ се промъкнахъ лесно до васъ“ — казахъ единъ възъ. Не срещнахъ нищо отъ песуетъ. Къде сж, че не ме лезатъ?

— „Вълчана побѣсна и съ страхъ пазача ги убива всичкитъ“ — отговори мнѣ възрастнитъ, Слави.

— Къде е стопанинитъ?

— Въ болницата, въ градъ.

— Какво има?

— Кактово има е лошо.

Много лошо.

— До скоро бѣше здравъ.

— Здравъ, но болеститъ стоеше въ него, отъ както го уляла кучето.

— Ухала го Вълчана?

— Не Вълчана. Може да е онова отъ село, което заварихме единъ денъ до сѣ.

— Да, сѣ нашитъ. Когато стопанина поведе да я изгони и се наведе да дигне единъ камѣкъ, за да го зарѣчи, мършата се хвърли на гърба му, заби резултатъ въ бедрата и хукиа да бѣ

Това, за което не се говори, но което се върши

На това място ние ще месем приетията, што се вършат мъжливо в всички държави в света, да да посрещнат с по-голяма сигурност войната, што неминуемо ще стане близо бъдеще. Започваме Русия, за която чатателите ни знаят най-малко: През септември, когато кризата в Сръбна Европа, влизаше в решителна си фаза, в финландските води се явиха неочаквано ескадри съветски военни параходи. Скандинавските военни корабове, тронно наблюдаващи много политическата активност на Съв. Русия в Атлантическото море и в водите на Севера, се обзобиха. Военното сътрудничество между Швеция и Финландия, започнало неана чрез подемане на шведски военни кораби за отбраната на Аландските острови, едставя до известна степен отговор на тази съветска акция.

Специално безпоясване Швеция предизвиква вършената недавна база съветската флота на островата Кола (край Лептия океан), където се мира единственото незащавщо пристанище на СР. На тези безлюдни рени русит построиха да около 150,000 жители, то и силната крепост дърное, браняща съветит оржидя достъпа до шива Кола. Построената е през съветската война Мурианска железница първа тези области съминград, а през новия мид, носещ името на диния рускит военни реходи могат да плути от Ледовития океанъ

до Балтийско море. Този канал функционира, обаче, само 6 месеци годишно и е достъпен само за голеки кораби. Станалит недавна маневри на съветската флота показва за пръв път стратегическото значение на този канал. Близо до шведския остров Готланд станаха през юний голъми маневри на съветската флота, в които освен броненосци и конструкторилъори участваха също много модерни подвизници.

Също Карелия, разположена на руско-финландското пограничие, бѣ в течение на последнит години набързо укрепена.

Финландското население бѣ изселено от тамъ, а на негово място бѣха доведени значителни отряди на ГПУ. Освен това бѣ построено голъмо количество летища от Полярное по протежение на границата — до езеро Ладога. Проектира се също строежът на няколко ж. п. линии от стратегическо значение. нѣкой от които сж вече почнати. Тези линии ще свързват мурманската железница съ финландската граница. Така нареченит самолети-призваци, наблюдавани постојано на Швеция, Норвегия и Финландия, сж излитали вѣројатно от по-горе споменатит летища. Въ Финландия неодакратно сж арестувани съветски шпioni, които сж били в постоянен контакт съ страната си чрез законспирирани предавателни радиостанции. Тѣхната мисия се е състояла въ изследване на терена, тъй като до сега нѣма добри карти за тези области.

Голѣмото стратегическо значение, което има за Съв. Русия крайбрежието на Мурманск и Карелия е очевидно. Съветскит военни кораби биха могли евентуално от пристанището Мурманск да зовианлатъ северна Норвегия и по този начин да се намърят въ Атлантическия океанъ, което ще имъ позволи да станат важенъ факторъ така също и въ Северно море. Освен това, обсъгът на самолетит, стационариращи покрай мурманското крайбрежие достига до шведскит минни за железна руда въ Лапония. Съв. самолети следователно биха могли не само да заплашатъ шведската железница Лулеа-Нарвикъ, но също и норвежкото пристанище Нарвикъ, който е най-голѣмият експортен портъ (пристанище) за железна руда въ Европа.

Съв. Русия би могла следов. въ случай на война да направя невъзможенъ износът на желѣзни руди за Германия. 50 км. на западъ от финландско-съветската граница се намиратъ финландскит залежи на никелъ въ Петсамо, а само на 100 км. пона западъ норвежкит минни за желѣзна руда въ Киркенсѣ. Това от стратегическо гледище сж много важни обстоятелства. За да се разбере цѣлостта на положението, трѣбва да се вземе подъ внимание фактът, че Финландия се приготвя твърде старателно къмъ отбрана на страната, докато отбраната на Норвегия стои на много ниско ниво. Въ случай на съветска атака, също и Швеция би се намърляла въ извъредно трудно положение.

Освенъ северния фронтъ Съветит иматъ още два главни фронта — далекоизточния и западния, за които се е писало.

къмъ село. Бѣгаше и ницеше.
— Казахъ тогава на стонина, каза отстраня Госодинъ, че трѣбва да е ясно, но той се подигра мене.
Слави продължи:
— Чуда се и азъ, че не разгревожи повече, особно че въ сжщате нощъ мува ловавшъ сънь; сърила се ижщата отгоре.
— И отиде за инжекции Констанца?
— Какви инжекции да ави следъ два месеца?
— Побѣси ука?
— Не бѣше съвсемъ поналял когато тръгнахме, бѣ три дни се събуждаше болки въ главата и все оплакваше, че вѣнѣшнѣ свѣтлина го сърди. И

затовъ не излизаше отъ кжщи. Стоеше на края на кревата, безъ да яде, нито да пие. Вчера сутринта го намѣрихме прострѣн на очитъ си върху прага на вратата и като го гледахъ замаянъ, какво да му дамъ, поиска ми да му дамъ веднага вода. защото умиралъ жаденъ, но еда доносилъ тенекето до устата си, захвърлил го настрана. Треперѣха му ръцетъ и краката, а особено очитъ му бѣха страшни съ тѣхния неподвиженъ, кървавъ погледъ.
— Едва тогава си спомнихъ за ухапането отъ кучето и го заведохъ съ момчетата въ болницата.
— Грозенъ край. Умрѣ ли?
— Не бѣше умрѣлъ —

назъ Господинъ — когато го оставихме тамъ. По пжтѣ се борихме съ него, за да не скочи отъ вратата и не се успокои, до като не му вързахме ръцетъ и краката съ въже.
— Грозенъ край — повторихъ азъ. Ако се бѣше погрижилъ отначало.
— Ако не бѣше умрѣлъ отъ побѣсване, щѣше да умрѣ другъ пжт отъ друго — пресича ми думата Слави.
— И сега кой приглежда градната?
— Нещастно е това парче земя. Отъ 20 години, отъ кога работя на него, преминаха четиря стопани.
Единъ отива, другъ идва, но градната все градина си остава, зарвавата все зарвавата расте.

Икономическата криза въ Европа

Следъ краткото съезване през 1936/37 г. на съветното стопанство, което бѣше единъ на земнитъ богатства; 2) безвидъ изкуствена инфлация на произведенита предизвикани отъ стихийния ходъ на вложенията, доиде въ началото на 1938 г. обратът: намаление на покупкит, спадане на първични материали, огромни бюджетни дефицити въ всички държави, увеличание на безработицата. Най остро тази криза се почувствува въ Франция. Където напоследък имаме работнически вълнения.

Причинитъ за кризата сж: 1) намаление на външнитъ пазари поради всеобщата индустриализация следъ войната; 2) обединяване на народнитъ маси и крайно намаление на покупателната имъ мощъ; 3) технологическата безработица, изхрания технически напредъкъ, който изиска все по-голѣми плащанетъ на изобилното производство, 4) трѣбнитъ на мирнитъ договори и несигурност на мира, 5) грамадитъ военни разходи.

Между това Европа вече загуби своето първенуещо положение. Тя не е вече „касиеръ на свѣта“, а длъжникъ, на ялавъ вече всички пазари, а доставя само една трета частъ отъ свѣтовния обемъ на стоки.
Следъ войната Япония увеличи производството си съ 75 на сто, а СССР — съ 450 на сто. Следъ 20 години споредъ г. Бъслеръ, Азия съ 59 на сто отъ населението на земта ще надине по индустрия Европа, които рискуна да залязе.

Д-ръ Божидаръ Янакевъ
Собщава на почитаемитъ си пациенти че приема болни всѣки денъ. Кабинетътъ е снабденъ съ рентгеновъ, ултра-виолетъ, пистолетъ и апаратъ за ултра-кжси вълни.
Ул. „Реджеле Каролъ“, (срещу кино „Модернъ“)

Д-ръ ПЕТЪРЪ ПАЧЕВЪ
Вършилъ медицина и специализиралъ обща медицина въ клиникитъ отъ Грацъ—Австрия. Према болни всѣко време въ новооткрития си кабинетъ на ул. Реджеле Каролъ № 37—Базарджикъ (бившъ домъ Добри Русковъ).

Съобщавамъ на почитаемитъ си пациенти, че снабдитъ медицинския си кабинетъ съ рентгеновъ апаратъ, кварцова лампа (ултра-виолетови лжчи) и солуксъ лампа (инфра-червени лжчи).
Д-ръ П. Г. Явашевъ
ул. „Елена Доамна“ 20 (улицата отъ „Централъ“ къмъ площада „Голѣмия орѣхъ“)

По бѣлия свѣтъ

ЛИНИЯГА ЗИГФРИДЪ

Линията Зигфридъ е най-забележителното военно укрепление, създадено през последните няколко вѣка. Тя е крепостта на нова Германия, изникнала точно на французката линия Мажино. Това е единъ подземен град, издигнат върху основа отъ циментъ и стомана по продължение на цѣлата французко-нѣмска граница съ дълбочина 50 километра — безкрайно голямо укрепление, подобно на прочутата китайска стена, само че отъ стомана, която достига на сто метра подъ земята.

Започната на 29 III т. г. само за седем месеца линията Зигфридъ е вече го това. Въ постройката сж били ангажирани 354.000 работници, 100.000 ржководенъ, надзирателски персоналъ и пехота, и 8.000 вагона ежедневно сж превозвали жѣлѣзни материали и пѣськи, какито на денъ сж изразходвани по 100.000 тона.

Най-новитѣ изобретения на съвремената техника — всѣкакъв родъ оржжия, бронираны наблюдателници и пр. осигуряватъ възможността на войника да манипулира съ най-голямъ спокойствие.

По позърханата на укреплението нищо не се вижда, което би могло да привлече вниманието на неприятеля: нито телени мрежи, нито кабинцитѣ на картеницитѣ, нито дулата на оржжията. Въ тази безкрайно дълга равнина съ разгителностъ веднага се навлиза въ една зона съ циментови блокове, разположени на такова разстояние, че въ никой случай

навѣзлитѣ камни, танкове и оржжия не могатъ да преминаватъ.

Голшпрома е топлото течение, което започва отъ Гвинейския заливъ съ посока отъ изтокъ къмъ западъ, минава предъ Юкатанския протокъ въ мексиканския заливъ, където водитѣ му се сгорещяватъ още повече и презъ изхода между острова Куба и полуострова Флоренца трѣтва къмъ Европа по атлантическия океанъ широко 120 кл. и дълбоко 300 м. съ скоростъ 8 м. въ часъ т. е. скоростта на ладия. Температурата му е 8—9 градуса по-високо отъ колкото водата на океана. Това течение пренася всѣки денъ 39.500.000.000.000 килокалории топлина, съ която прави климата на Франция, Англия, Португалия и Норвегия извънредно умеренъ. На сжщата географска ширина на каквато е гр. Лисабонъ е гр. Но Йоркъ, но докато въ първия растатъ палии, въ Но-Йорското пристанище презъ зимата плуватъ ледени блокове. Най-важното е, че надъ водното течение имае въздушно течение, „въздушенъ Голшпрома“, който освобождава носенитѣ отъ него пари надъ Бретонъ, Норвегия и Британия, където заряди това има богата растителност. После това въздушно течение пакъ на югъ отклонява се на западъ, но вече безъ водни пари и за това презъ където мине суши. Веднаже на това въздушно течение имае Арабиската, Туркестанската и Сахарската пусгини.

Постигнато въ България

Въ България презъ последнитѣ четири години сж били построени 2113 км. шосета, и 238 км. автомобилни улици; 6734 мостове; 567 държавни здания; 2583 общински здания [кметства, училища, болници, читалници]. Употребнае електрическа енергия отъ земелнитѣ за полска работа въ 1934 година 6.123.862 километра. Да се жи, презъ видъ, че съизразходването на 1 киловатъ електрическа енергия се изразва 2 декара земя.

ВЕСТИ

— На 12 т. м. г. г. Илия Петровъ и Георги Табаковъ отъ Бѣлг. Уч. Настоятелство се явяватъ предъ г. Префекта, който напълно е одобрилъ инициативата на У. Н. да се събедни помощи за нашитѣ празници. Заедно съ това горнитѣ двама членове сж издѣствуали правото ни да отпразнуваме Коладата съ обичайнитѣ хорове.

— Българскитѣ частни гимназии отъ градътъ ни готвятъ елха, която ще се изнесе на 23 т. м. въ салона на кино „Модернъ“ По този случай ще се изнесе пиеска съ красивы балети.

— Мнозина граждани отъ крайнитѣ квартали ни се оплакватъ, че е невъзможно почти, следъ като се мръкне, да се върви изъ калнитѣ улици, по които нима никаква лампа. Запитваме Общината не би ли могло да се помогне на жителитѣ на тѣзи квартали, нато се постави на всѣка улица по единъ-два фенера.

— Обръщаме внимание

на съответнитѣ власти върху ценитѣ на разнитѣ мѣстни консерви: суджучи, пастърми и салами. При днешнитѣ низки цени на добитѣка въ окржга ни, базарджишкитѣ колбасници продаватъ килограма суджукъ 50—60 лей; кгр. пастърма козя 60 лей и т. н.

Това е явна спекулация!

— На 9 и 10 т. м. е е ваялял тихъ напонтеленъ джждъ почти въ цѣлитѣ окржгъ. Вегетацията на есеннитѣ посеви е въ отлично състояние.

— Ценитѣ на зърненитѣ храни напоследъкъ се повишиха. Зимницата отбелязва на 14 т. м. на базарджишката борса 4.50 Споредъ думитѣ на председателътъ на експортторитѣ Проф. Берковичъ, тенденцията на покачането на ценитѣ на зимницата и царевницата ще се засили въ най-скоро бждеше.

— Споредъ едно съглашение постигнато между Префекшурата и предприятията г. Мочча, наскоро ще започнатъ работитѣ за завършване сградата на Трбунала и Префекшурата. Сумата за тѣзи ра-

боти възлиза на 6 милиона и половина. Споредъ подписаниятъ ангажментъ предприемача трѣва да предаде сградата напълно привършена на 1 априлъ 1939 год.

— Госпожа Руска Г. Атанасова, бивша учителка въ Базарджикъ ул. Костане №10, записва абонати за българскитѣ списания: „Модерна машина“, „Мозайка отъ съвременни романи“, „Литературенъ гласъ“ и „Детска радостъ“.

— Редакцията на в. „Добруджанска речъ“ търси енергиченъ редавачъ на вестника. Постжпване веднага.

Търся да купя:

държавни облигации, данъбонове и акции на банка „Бана“ и „Индустрия и Комерс Добруджанъ“.

Права осигуровки за живопожаръ и пр.

Г. АТАНАСОВЪ

2 — 6 Осигурително д-во

„NATIONAL“

ул. Пр. Михай 21 — Базарджикъ

Ч Е Т И

ДОБРУДЖАНСКА

РЕЧЪ

ПЕЧАТНИЦА „ИЗВОРЪ“

УЛИЦА „ПРИНЦИПЕСА ЕЛИСАБЕТА“ БАЗАРДЖИКЪ

Изпълнява всѣкакви печатарски поржчки: търговски режистри, бланки, пликы, учебници, вестници, списания, книги, свадбени билети, визитни картички, некрополи и пр.

ЦЕНИ ОБЩОДОСТЪПНИ

работа бърза и чиста

Предпочитайте Неврадолъ д-ръ Бончевъ (Nevradol D-r Boncev)

(Одобрень отъ Министерството на народното здраве) като най-добро срѣдство противъ

Невралгия-главоболне и жжболъ; настинка, грипа, ревматизъмъ и нишасъ

За проданъ въ оригинални кутийки, въ всички аптеки и дрогерии

Представителъ за Румъния: Н. КОСТОВЪ

Аптекарь Базарджикъ [Дрогерия „ЦЕНТРАЛА“

"СЪВАНТУЛ ДОБРОГЕИ"
Ziar independent de informațiuni
НЕЗАВИСИМЪТ ИНФОРМАЦИОНЕН ВЕСТНИКЪ
PROPRIETAR GIRANT RESPONSABIL
D RAGNI BOJILOV

ДОБРУДЖАНСКА РЕЧЬ

АБОНАМЕНТЪ:
За 1 година 100 лей
За 6 месеца 60 лей
АДРЕСА:
"СЪВАНТУЛ ДОБРОГЕИ"
Str. "Pr. Elisabeta" 4—Bazargic

Inscris la Trib. Caliacra sub Nr. 10 | 1938

КОЛЕДА въ ДОБРУДЖА

Преди 1939 години се роди човкът Богъ, който чрезъ своето слово и чрезъ примѣра на своя животъ проповѣдаваше на хората тѣхното душевно спасение чрезъ правдата, истината и доброто. Невинитѣ думи попадаха като семе на разработената почва всрѣдъ бедността, разкоша, разврата, неправдата на тогавашнитѣ народи и за скоро време завладѣха свѣта. Тия думи станаха евангелие, а учението — религия за човѣчеството. И въ близо две хилядильнѣ години този рожденъ день е празнуванъ съ благоговѣние отъ милионитѣ въ-вѣщници.

Дебелъ снѣгъ е затрулявалъ равнинитѣ добруджански поля. Суровъ студъ е сковалъ земята. Пѣвничиятъ севернякъ остро пири въ коминя, подига изкрушки прѣхъкъ снѣгъ и кара да скърцатъ разроленитѣ клоно на зарѣзанитѣ дървета. По-начало въ нощъ е нѣрако село е тихо.

Но ето, че се чува да-деченъ кучи лай. Звуцитѣ хорова пѣсень се прѣскаатъ неравно отъ вѣ-вѣра. Заблѣщуваха свѣт-

линки по нѣщитѣ. Развали се нощния покой на заспалото село.

Писна гайда. Младии момци съ пѣстра премѣна, съ бѣли ризи, червени алени елещи, съ нашити гайтанъ потури и навити на кръсть черни връви върху бѣли навуша, коледуваатъ. Тѣхнитѣ калпаци сѣ накинчени съ немизи отъ бѣли пуканки и съ варосани чешми-рени китки. Водачътъ — станеникъ е премѣтналъ презъ рамо пѣстра бѣклиця съ вино.

Пѣсни и викове екнаха изъ село.

Тѣ ходятъ отъ къща на къща, където сѣ посрещани съ радостъ, пѣятъ подходящи коледни пѣсни и славословятъ въ връзка съ деня на великото рождение, домакина, неговата шерка, младата булка или мъжка рожба, и пожелаваатъ:

Честито Рождество Христово.

Честито!

Добруджанци посрѣщатъ съ вѣра и радостъ този день, защото тѣ сѣ утѣврили, че думитѣ Христови сѣ думи Божии, чѣтѣ иматъ смисълъ и ще се сбжднатъ.

ХИТЛЕРЪ ще ПРЕДЛОЖИ

събирането на една конференция за разоржаване

Лондонъ 20 — Дипломатическиятъ редакторъ на "Сидней Дешпъ" съобщава, че Фюрерътъ-Канцлеръ има намѣрение да отправи къмъ Англия, Франция и Италия предложение съ предель да е единъ творенъ фактъ, който пактъ да съдържа и едно ограничѣние количествено на програмитѣ за въоръжаване на всички родове оружия предвидени въ германската програма — ездъ да се държи смѣтка за фабрикуванитѣ вече отъ

Райха оружия—както и за едно въздушно разоржаване, благоприятно за Райха.

Вестникътъ твърди, че нѣкой националь-социалистически водители желаятъ да опитатъ единъ новъ ударъ въ източна Европа, но че Канцлерътъ Хитлеръ желая, преди всичко, да сондира Франция и Великобритания.

Капитанъ Виедманъ ще има мисията да опита въ Лондонъ почвата за приемливостта на гърнитѣ проекти.

Какво става въ страната

— На 15 декември е издаденъ Кралски декретъ, съ който се туря началото на единствената въ Ромѣния политическа партия, която ще се назовава „Фронтътъ на Националното Възраждане“.

Въ този брой даваме по-обширни сведения за мотивитѣ и смислеността на новата партия.

— Унгарскитѣ мащабни вестници „Магнаръ Лапокъ“ и „Неплакъ“, излизачи въ Орадиа, сѣ биле спрѣни докато се разгледа дълото на тѣхнитѣ директоръ, каноникътъ д-ръ Шеферъ, обвиненъ въ дѣла противъ сигурността на държавата.

— Споредъ решението взето въ конференцията на Балканското Съглашение въ Атина, държавнитѣ членци на това съглашение азаятъ ще издигнатъ съответнитѣ си легации въ Посолства.

Съ това посолствата на Ромѣния нарастватъ, ставаатъ като на Велика сила.

— Чрезъ Националния Кооперативенъ Институтъ се поставя на разположение на дребнитѣ земеделци сумата единъ милиардъ лей, която ще се употреби за подпомагане и развиване на дребнитѣ земеделци, чрезъ кооперативното дѣло.

Официалното течение въ страната е да се създаде въ всѣко село производителна кредитна Кооперация.

Букурешкитѣ вестници твърдятъ, че тѣзи мѣрпринятия иматъ за обектъ само етническиятъ румѣнски елементъ.

— Наскоро ще заминатъ за странство двама Кралски съветници: г. Г. Миронеску и Ал. Вайда-Воеводъ. Първиятъ за Парижъ, където ше престоя единъ месецъ. Г-нъ Вайда-Воеводъ замивава за Берлинъ, където ше престоя три месеца. Букурешкитѣ вестници съобщаха, че г. Коменъ, министрътъ на външнитѣ работи въ свизданията си напоследъкъ съ г. Фабрикусъ, германскитѣ пълномощенъ министръ, е уговорилъ подробноститѣ по мисията на г. Вайда-Воеводъ.

ЧЕТИ В-КЪ
„Добр. Речъ“

Покровительтъ на младежъта

Последователенъ на Себе Св. Н. В. Краля не изпуска случай да влязе въ личенъ контактъ съ младежъта, да я посѣтета или да я украси. Любовта Му къмъ младата генерация се изразява въ голѣмото дѣло, което се създаде по Негово желание и уклонение: стражарията, премиаларството и материално осигуряване на учимитѣ, излязли изъ срѣдата на народа.

И оня денъ на 17 декември, въ речта произнесена по случай клетвата дадена отъ новитѣ ученици на Военнитѣ училища, Той каза:

Въ миналото офицерската кариера бѣше опредѣлена само за избраницитѣ на боерското съсловие, днесъ тя е отворена широко за всички. Но ако тя не е поддржана отъ едно благородство по рождение, тя трябва да се поддржана отъ благородството на духа изпълненъ съ вѣрота къмъ Страната и Трона."

ЗАРЯ

Отъ вѣковеза християнитѣ тази свѣтла вечеръ е възплоченне на сблжението на единението, на душевното сродяване. Въ отдавнашно минало голѣмитѣ славянски задруги съставени отъ десетки членове се събиратъ тази вечеръ наедно. И ако всички присѣтствували на вечерята, това означавало, че годината е минала щастливо. Пиршеството е било пълно.

Но ако нѣкой отъ членоветѣ е липсвалъ и се е знаело, че неговото мѣсто скоро или за винаги нѣма да се заеме, скръбъта е била обща.

Бждни вечерь въ живота на славянитѣ е поставена на тѣзи които сѣ липсвали отъ задругата, които сѣж се жертвали за нея.

Ние сме славяни. Но въ течение на историческото развитие, звездно

е разпадането на външнитѣ форми — задругитѣ — прѣтпява се, изчезва почти въ насъ великото чувство на сродство, което е помогнало въ тревожнитѣ вѣкове на варварскитѣ нахлувания, и на робството, славянското племе да се запази.

Въ много отъ нашитѣ семейства ще има нѣкой да липсва на бждни вечерь тази година.

По тѣхна воля, по волята на Провидението или наложено отъ злата участь и на сждбата. Я, колко такива има!

Тѣ — свидни намъ хора, които сме уважавали, които сѣ работили за насъ и които днесъ вече ги нѣма.

И когато ние, щастливитѣ, зобниколенни отъ своитѣ, събрани наедно, ще посрещнемъ Коледа,

[Следва на 2-ра стр.

НОВОТО

политическо направление:

Фронтьт на Националното Възраждане

Предаваме извадки от пратенитъ ни от Комисарството на Пропагандата обяснения върху новата партия:

„Смутното време на народно разединение и на безплоднитъ борби между синоветъ на тази страна мина.

Съ законътъ от 15 декемврий т. г. се образува „Фронтьт на Националното Възраждане“—единствената политическа организация, която ще съблюдава добрия ходъ на държавнитъ работи, въ атмосферата и ритъма на новия режимъ за възобновяване на страната.

Тази нова политическа организация има за целъ да мобилизира всички румънски съвестни, всички румънски патриоти, предводителствуването на държавата и успѣха на Отечеството.

Всички румъни навършили 21 година, съ изключение на действующитъ военни и на съдебнитъ чиновници, иматъ право да искатъ записването си въ „Фронтьт на Националното Възраждане“, въ съгласие съ правилникана на закон.

Наистина тази организация отъ съвестни граждани, решени да работятъ за благото на страната, е считана като единственъ политически органъ, определенъ да издаде Държавата на щастливо пристанище.

Всѣо едно политическо проявление освенъ това на „Фронтьт на Националното Възраждане“ ще бжде считано тайно и неговитъ автори ще бждатъ строго наказвани.

Специаленъ правилникъ ще опредѣли условията за

организиране и действие на новата система на управление.

Тази нова политическа идея увенчава усилията на новия режимъ: основава се партия отъ патриоти, които се поставятъ въ служба на Отечеството и на Трона.

Отъ този моментъ се поставя край на нареднитъ хранения отъ изборнитъ агенти; затваря се вратата на амбициитъ, които смѣсваха низкитъ партизански интереси съ интереситъ на страната.

Разширява се правото на предимство (преемция) на държавата

Въ Законодателния Съветъ е внесенъ за проучване единъ проектъ, съ който правото на предимство на държавата се поставя на нови бази и се простиратъ и върху градскитъ имоти, поставяни въ продажба.

Знае се, че съ законътъ отъ 1921 година държавата упражняваше своето право само при продажба надъ 50 хектара. Съ изменение на чл. 18 отъ този законъ презъ 1934 година, това право държавата почна да го упражнява за всички продажби на земи въ Юж. на Добруджа.

Манаръ, че това право е узаконено още въ 1921 година, едва въ 1934 година държавата започна да го упражнява и при това съвсемъ небрежно.

Така, въ промеждутъка 1934 и 1938 година отъ

Духът на новата правителствена политика

Букурещъ 21. — Правителството въ съгласие съ духътъ, който владѣе съвременна Европа насочава всички свои усилия къмъ издигането на стивискиятъ румънски елементъ въ страната. Ще се поставятъ на разглеждане редица законопроекти, които целятъ икономически пренушествства на гражданитъ отъ румънски произходъ. Целъта е всички държавни и обществени учреждения да иматъ персоналъ отъ тѣзи слоеве. Така сжщо стремехъ е националниятъ елементъ да получи първенство въ икономическия животъ.

Зимата въ Южна Добруджа

Следъ хубавата предължителна есен, която помогна отлично да се развиятъ есеннитъ посеви, зимата ни изненада съ нахлуванетъ си. На 18 и 19 декемврий е отбелязана презъ деня въ Бакарджикъ — 9° температура, а въ И.Г. Дука — 10°. Първиятъ снягъ падна на 17 декемврий. Миналата година имамхе първи снягъ на 29 ноемврий. На 19 декемврий сняжната покривка по полето е 25 см. Посевитъ сж поставени въ безопасност. Въ Бакарджикитъ улици се повариха шейнитъ. Добруджанскитъ калпакъ отново замисти шапкитъ.

Отъ селата ни свободаватъ за нападения на вълци по кошаритъ. Този зѣвъ все още остава да царува презъ зимата изъ полетата на нашия край, при все, че имаме много ловджийски дружества. На 18 декемврий влаков-

тѣ пристигнаха съ зиме замисление въ Базарджикъ. Како да кажемъ за свободията ни съ селата, при съществуването на единственитъ — черни пшцица? Къмимонетитъ, които приехъ курси за селата не сж измислени. Каруци почти не се виждатъ. Затова градътъ — при липсата на сѣмена — глежда празенъ. Отъ юж. Калшакра ни свободаватъ, а въ заливиъ е билъ заставенъ отъ бурята да отиде голъмиятъ италиански параходъ „Амстердамъ“.

Има спеди въ Калшакра и други малки параходи. Забелязанъ е билъ до Каварна единъ затопленъ параходъ, който се е борило безпомощно съ бурното море. Свободаватъ, че този параходъ е спрѣлъ да спаси спасителнитъ S.O.S. и се изгубилъ.

З а р я

(Продължение отъ 1-ва страница)

та нека въ насъ се пробуди това старинно чувство и мислено се чувствемъ въ тѣзи скръбни, чисти семейства. Кждето въ сѣвглата полунощъ предъ зарята на рождеството, капятъ мълчаливо скжпи сълзи.

Да помислимъ за тѣхъ да си споминимъ и за тѣзи, които сж далече!

Така, ние ще бждем оправдани предъ себеси.

Наистина, ще понажемъ, че сме човѣци.

Д-ръ Божидаръ Янакевъ

Собщава на почитаемитъ си пациенти че приема болни всѣки денъ. Кабинетътъ е снабденъ съ рѣонтенъ, ултра-виолетъ, пантостакъ и апаратъ за ултра-кжси вълни.

Ул. „Реджеле Каролъ“, (срещу кино „Модернъ“)

Ловджийски патило

Тази зима, единъ празниченъ денъ, подранихъ въ ловджийското кафене, кждето заряхъхъ трима-четири ловци настѣдали въ пълно екипировка да сърбятъ чай съ шие ромъ поорядъ масата. Незамислено върздохъ лошото време.

Навѣнъ бушуваше страшна вѣялица, каквато само въ Добруджа и има.

Сѣднахъ до тѣхнитъ отрупаии съ шуби, пушки, чанти и патрондаши маси, подъ които лежахъ и две пѣстри кучета.

— Ей такава време на, е

накарало татаритъ да извадятъ за Добруджа поговорката: „Къшъ вакътъ буранъ, язъ вакътъ тозанъ, анасанж.... бурии дуранж“, и си отишли по-вечето обратно въ Кримъ, — каза единъ, съ ястѣклии дондуковски мустаци, ловецъ.

— Въ такава време те извадатъ възцитъ съ пушката и позволителното барабаръ! — Каза пакъ той сентенциозно и наклонно шиеето съ ромъ надъ чая си. Следъ това шиеето приежно се разклапа и надъ другитъ чаши и утробата му свѣтна напловина. Последва

минува на шумно сърбане и следъ тона, по-оживено, пакъ той продължи: — Така е, не е време за анджийски салтанати. Не е за мъже на вѣнъ. Днесъ най-добрия ловецъ е въ Стайковата кръчма.

— Не е да не си стоялъ тамъ по цѣли дни, па и нощи бе бурсукъ?! Дупкитъ по тавана говоратъ достатъчно за изкуството ти въ стрелбата по заквчени сужуци и белъ пастуря! Стайко шѣлъ да ти издаде дипломата, но понеже не си изпълнилъ още години, върпѣни отличия ти кръч-

менски успѣхъ, те отлага. Всички се разсѣиха. Отъ думата на дуиз, благодарение на шиеето съ ромъ, което скоро се умори да се кланя надъ чашитъ имъ и съвѣтноло дъно се търкуля между другитъ припаси и снаряжения на съседната маса, настроеннето се повиши. Взеха да се залъчатъ съ шегитъ и дъ си разкачатъ прегрѣшениитъ въ името на Дуиза. Какъ единъ ловецъ съ голъми претенции убилъ едно голъмо куче „попогрѣшка“ (по-малкитъ ловци се задоволявали въ такива случаи и съ мъинче) направилъ басъ и макъ други проревалъ като магаре поорядъ гравла, но не оставилъ да се застѣни ловджийското му достоинство;

какъ трети взелъ на заемъ отъ единъ селски ловецъ трѣзвѣкъ съ единъ човалъ и въ два години не можалъ да убие 4 зайци, та да си взрне заемъ, па освенъ това му гѣлналъ и човалъ.

Съ този последния се смѣиха и Хабсбургския принцъ, който участвувал на единъ ловъ въ гангана въ Батовата. Празнитъ селянина дъ си иска човалътъкмо на обѣда, шо даваи на принца следъ лова. Довѣкъ обѣкватъ при нашата тѣмъ ловджийска свѣтлостъ, тѣмъ въ момента, когато се е уварѣ тала да бжде и тя представѣла на на принца и хопъ направѣла

— „А бе г-нъ докторе — реалъ селянина — хаиде зайкъ не можешъ да ударишъ.“

КОЛЕДА ПРЕДИ 70 ГОДИНИ ВЪ ДОБРУДЖА

1803 година. Тогава бѣхъ на 14 години и бѣше втора година отъ моего пооваряване. Къшлата отъ Каманака държеше седемъ хиляди овце. Нашия кеяха бѣше отдавна починала Хаджи Стойко. Овчаритѣ бѣха все котленци.

Зимата бѣше люта. Високо тогава ставаша въ Добруджата по-големъ зими. Снѣгътъ често покриваше юбанската колиба и зардърстваше вратитѣ на саята. Ние издълбавахме отъ горе дупка за да влизаме при овецѣтѣ. Държали сме овецѣтѣ загворени по цѣль месецъ. И сега тѣ дремѣха отъ три недѣли въ саята.

Презъ ноцта бурята бѣше срѣдна и на сутринята бѣ вървеше свободно по козания снѣгъ.

— Днесъ ще може да се вързли и вѣчна на овецѣтѣ — каза бай Вичо Смрлята, като извади кяпката и почеа поредѣлата си коса, отъ която се издигаеше пара. Той замѣташе кеяхата, който бѣше замиквалъ за празничитѣ въ Котель. Бѣха земинили за дома повече отъ овчаритѣ и ние бѣхме останали 14 души въ къшлата.

Сутринята назобихме овецѣтѣ въ саята и презъ деня на два пати имъ хвърляхме сѣно по снѣга. Ядохъ добре, обрахъ всичко по снѣга и ние, доволни, се прибрахме отъ рано въ колибата.

Още повече, че тази вечеръ цѣлме да посрещаме Коледата.

Колибата се раздѣляше на мандра — голѣма стая, дълга десетина метра. Презъ дѣлото тукъ бѣше хлѣдно, но презъ зимата студѣтъ прониква въ нея отъ мжжгалитѣ, отъ голѣмото огнище и отъ какви, не още дупки, които зѣбрахъ по стениитѣ. Тукъ царуеше испѣ-

ше кеяхата. Леглото му бѣше покрито съ кожуси. Домандратъ бѣше стаята на овчаритѣ. Въ срѣдата и бѣше огнището, върху което се спускаше кумине, като водолазенъ звънецъ, изплетенъ отъ прѣчки, замасани съ кяль ицѣлиятъ отъ вѣнъ и отъ вжтре, покритѣ съ сажди. Впрочемъ, навѣскажде бѣше черно и мазно отъ пушема съ който бѣхме свикнали. Сламата пажинитѣ по тавана, стениитѣ, сандѣлитѣ, прозорцитѣ.

Презъ низка вратичка се влизаше въ стаята съ фурната.

Всѣки единъ овчаринѣ като влизаше издваше своеобразенъ възгласъ. Изгърсвахъ мокритѣ си кяпкани, погрозвахъ по земята и си потривахъ ржцетѣ ухилени.

— Коледа, е... е... хе!

Бай Вичо, изправенъ, съ засмѣно лице поглеждаше влѣзлиятъ и му показваше мѣстото край огнището.

Насѣдалитѣ разговарѣха тихо и подигаха пламникитѣ парчета тезекъ.

Разговора не вървеше. Мисълта на всички тази вечеръ бѣше далече. Предстаѣха си какво е сега въ Котель. Ожененитѣ викнаха домоветѣ си, ергенитѣ званиждаха на онѣзи ергени, събрани сега въ Котель съ момитѣ.

Преди това време бай Вичо пригответе бждиня вечеръ въ мандрата. По едно време той извики насъ малкитѣ.

— Я сложете софрата.

Ние догърчихме дѣялата низка софра на срѣдата и наредихме околонецъ триножничета и пѣлни съ слама тулуми.

Бай Вичо постави въ срѣдата на софрата една чаша съ жито и запали въ срѣдата и свѣтъ. Извади отъ негѣтѣ си кървавица, нерѣ-

за я на толиве равни парчета, колкото бѣха овчаритѣ. После постави отъ дветѣ страни на житото сахани съ свински кебели. Следъ като приготви софрата той напълни съ огънь прѣстената кждилница.

— Я сега имъ ками да дойдатъ — поржча ми той.

Когато овчаритѣ бѣха наредени около софрата Бай Вичо не нажара да прочеа „Отче нашъ“, презъ което време кждеше житото. Като се свърши молитвата той се изправи и се прекръсти.

— Благослови Господи души насѣтѣ и посла:

— Е, момчета, да помогне Господъ да я посрещнемъ до година въ Котель. Всички овчари поатрихъ тихо.

— Дано даде Господъ.

Ние малкитѣ, следъ като издохме порцията си кървавица съ нетърпение какъкоме кога ще започнеи житото, на което, само, ни бѣха считѣ.

Вълнението на бретонскитѣ автономисти

Парижъ 20. — Една страшна експлозия е хвърлила въ въздуха, на 18 т. м. 4 ч. сутринята, паметника на Бретонската Федерация, намираща се близо до двора на черквата Св. Богородица отъ Великия четвъртъкъ. Цѣлѣятъ кварталъ е билъ разтресенъ отъ експлозията, джамозетѣ сж изпочупени.

Тази експлозия, споредъ проученитѣ на полицията е отговоръ на присядата произнесена на 17 т. и срещу двамата водители на автономисткото движение, Де Бове и Мордрель.

ПО КОЛЕДА ИЗЪ ГРАДА

Навсѣде виждашъ и фалшъ и поковра, где уличницятъ маскарадъ шуми, увеличавъ тѣтъ, що няматъ целъ и въра и тласкащъ за въ безлѣтство и тъма.

По булеварди, край препълнени локари, разлива се отъ хора океанъ. Реклами цѣлѣни и витрини засияли привличатъ взора морекъ, изтерзани.

Но въ тоя блъскъ, поетъръ и вълшебенъ, дълбока бедна се потайно крий, що буди мажъ въ клетницѣ безлѣденъ и тоя къмъ родния кварталъ зави:

Тамъ, дето въ хажки трохнали и жаки тревожна бедность сѣжкога царя, млдето мажъ и бѣлѣца мажъ копѣлятъ въ празничъ, радостъ и зари...

Б. Р. Борисъ. Колеца е заронитъ добруджански — българска поетъ.
Този малъ човѣкъ носи тѣло пѣлъ стрелитъ на безразжикитѣ уащи испѣнѣтата ебсѣна на житѣската неспета.

Политиката на Унгария

Една велика и силна Унгария отговаря на интереситѣ на Великитѣ сили отъ осѣта

Будапеща 20. — Въ речѣта държана предъ избирателитѣ отъ Оздъ Графъ Гази, министрътѣ на външнитѣ работи на Унгария, между другото казва:

„Християнската, етническа и социална политика на правителството автоматически постави Унгария до силитѣ отъ осѣта.

Самиятъ азъ чухъ отъ уста на г-ла Хитлеръ и Мусолини, че една велика и силна Унгария отговаря на интереситѣ на Берлинъ и Римъ.

Унгария засили традиционното си приятелство съ Польша. Направиха се усилия за установяване на нормални отношения съ съседнитѣ.

Триумфалния прогресъ на етническиятъ принципъ съвсѣмъ не е противенъ на интереситѣ на Унгария, на когото се дължи конференцията въ Мюнхенъ и присъединяването на Горва Унгария. Ще долѣе деня, когато тази конференция ще бжде счетена като една велико начало въ историята.

щото бѣга, ами единъ човѣкъ после не можа ли да гръмнешъ въ две години! — Тѣ барни сж възради. Предъ всѣки басмадски и басмаджийски дюкнѣтѣ висятъ по два-три. Превели думитѣ на селнина на принца, та се смѣлъ негова истинска свѣтлостъ съ сѣзди. Нашата пакъ авджийска свѣтлостъ свѣсень потъгнѣла.

— Амиа че реалнѣ! — Възкликна единъ отъ старитѣ ловци.

— Това реалдикъ ли е!? — подкачи пакъ мустакатитѣ. Азъ да ви разкажа една за двама наши, че да разберете какъко нѣщо е срамъ и позоръ човѣшки, а не само ловджийски!

— Предъ три години...

— Тюю брей! Цѣли три години! — възкликна единъ. Та какъ се удржжа да не ни я разажешъ до сега! Да не е нѣкоя старъ? — Изказа съмнение други.

— Таковаа, азъ и сега нѣма да ви я разкажа изшло. Дума самъ дѣла, че ще мѣла. Нѣмамъ време да река какъто магаре въ личната, пакъ сж и старѣ тежки хора мече.

— Таа, на въпроса. Предъ три години, тѣй по следъ харманъ, азъ и двама наши коледа отъ тукъ, отидохме по крайбръжнето на ловъ за пѣткѣ дѣцѣ. Дебѣнеме пасажъ. Цѣлъ денъ ликаме и не слузиме нищо. Да се върнемъ празни нищо. Решихме да пренеидемъ въ чифлика на сѣмъ

мой приятель и да продължимъ търсенето на другия денъ. Режено, сторено. Намѣрихме го самъ. Женората се прибрали ние въ града. Дрѣнничето му едно вздене на прѣсна скаларна и едно ииене из старо вино, какъвто винаги се нѣжра въ него, и си легнахме да спимъ. Ние тримата въ една стая, а хавиана въ друга.

Презъ ноцта, стана единитѣ отъ другаритѣ да пие позъ, зеръ свѣдърмата и виното го западнали. Оташель въ чухнѣта и набаралъ бакърничѣта мофа съ мѣлко и се насѣрбѣлъ доволно. Варназъ се и съблѣшилъ на другари си за келедари. Наши сж пусти ка сабадни и дѣмѣта, не видѣли мѣлото осенъ въ шие, о-

тишали още по веднажъ-двамъ и се наложили до пунаване.

— До тукъ всичко добре. Азъ пуството му вуруво мѣлко, или не стои мирно. Още повече въ претоваренитѣ имъ отъ вечеритѣ стѣмѣши! Като ги задревнѣло, чинта английска солъ и то въ конка доза бѣ бамъ! — Скачи единитѣ да излѣзе навънъ, но още не отворилъ вратата имѣлъ двора и три четири грамадинъ пѣса се спускатъ отгорѣ му. Едва успѣлъ да затвори вратата понагоре си. Ами сега? Събуждамъ се и азъ отъ лѣв на муцѣвата и що да видѣ? Месе-чината огрѣла стѣта та свѣтлѣло като денъ. Дѣмѣта мон приятелю прѣчи по долиа габѣщи, обути на босо въ годѣши-

тѣ ловджийски боканки, стоѣтъ съ рѣцетѣ на ворѣта като бѣвички въ черкова и се разговарѣтъ тихичко: „Сега чѣкъ и оплескаме!“ — въздѣлна е-динитѣ. „И за всичко ти си виноватъ! Хичъ въ суруно мѣлко пие ли се бѣ амаль? И азъ ти уялѣсахъ на умъ!“

А другитѣ? „Бракъ, остави се! Алевитѣ масмарѣж оладѣжайси!“ Наши е шѣлко „дорозъ пандера“ вѣйна се на га-тулаши.

— Азъ се потайнакъ и едѣвамъ си задържамъ сѣмѣта — Поставя така нѣколко шѣта и пакъ парнитѣ възочеша: „Вид, че не нѣлѣма!“ Че нѣ проворнитѣ имѣтъ желѣва. Я вижъ на този къмъ градинѣта може да нрѣдне нѣкоя